

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ТА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

ПОДРЕЗ-РЯПОЛОВА ІРИНА ВАЛЕРІЇВНА
кандидат юридичних наук, завідувач наукового
відділу правового забезпечення інноваційної ді-
яльності Науково-дослідного інституту правового
забезпечення інноваційного розвитку НАПрН
України
ORCID 0000-0002-8802-1441

УДК 346.5:330.341.1(477)

DOI 10.37772/2518-1718-2024-3(47)-1

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМНОСТІ ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ¹

У статті розглянуті актуальні проблеми забезпечення системності правової регламентації функціонування інноваційної інфраструктури. У роботі визначено, що проблеми відбудови національної інноваційної економіки та забезпечення правової регламентації діяльності суб'єктів інноваційної інфраструктури мають першочергове значення для національної безпеки держави та адаптації до нових викликів сьогодення. Автором наголошено на необхідності забезпечення ефективної правової регламентації функціонування суб'єктів інноваційної інфраструктури із застосуванням системного підходу, з врахуванням того, що наразі державна інноваційна політика та регіональна інноваційна політика не мають ефективного взаємозв'язку та дієвих механізмів підтримки діяльності суб'єктів інноваційної інфраструктури. Зазначено, що нормативно-правова регламентація функціонування інноваційної інфраструктури повинна мати системний характер із врахуванням особливостей провадження інноваційної діяльності в умовах воєнного стану та невідкладності євроінтеграційних процесів. Зроблені висновки, що забезпечення системності правової регламентації діяльності суб'єктів інноваційної інфраструктури є ключовим завданням щодо створення сприятливого середовища для розвитку інновацій. До того ж зазначено, що забезпечення системності правового регулювання інноваційної діяльності вимагає комплексного підходу та вдосконалення норм чинного законодавства з урахуванням вимог сучасного ринку інновацій. Автором підсумовано результати дослідження обраної тематики та підкреслена доцільність вдосконалення державної інноваційної політики щодо підтримки та розвитку інноваційної інфраструктури, формування цілісної системи прогнозних і програмних документів інноваційного розвитку країни на підставі комплексного всебічного аналізу поточного стану сфери інноваційної діяльності з урахуванням впливу зовнішніх та внутрішніх факторів і очікуваних тенденцій зміни впливу цих факторів у довгостроковій перспективі.

Ключові слова: інноваційна діяльність, інноваційна інфраструктура, інноваційний процес, національна інноваційна екосистема, системність.

Постановка проблеми. В умовах воєнного стану проблеми відбудови національної інноваційної економіки та забезпечення правової регламентації діяльності суб'єктів інноваційної інфраструктури мають першочергове значення для національної безпеки та процесу адаптації сфери інновацій до нових глобальних викликів.

Ефективна правова регламентація функціонування суб'єктів інноваційної інфраструктури із застосуванням системного підходу спроможна забезпечити належний рівень розбудови та функціонування національної інноваційної екосистеми та всіх її підсистем, в тому числі і регіональних. Втім, наразі державна інноваційна політика та регіональна інно-

¹ Статтю підготовлено у межах теми фундаментального дослідження «Правове забезпечення інноваційного процесу в умовах глобальних викликів», № РК УкрІНТЕІ № 0120U104786, 2024 рік.

ваційна політика не мають ефективного взаємозв'язку та дієвих механізмів підтримки діяльності суб'єктів інноваційної інфраструктури.

Правильно визначено, що процес створення та розвитку регіональної інноваційної екосистеми повинен носити системний і загальнонаціональний характер, а тому має включати: базові принципи (системність, самоорганізація, горизонтальність взаємозв'язків, синергізм тощо); передумови виникнення (наявність інноваційних бізнес-ідей у середовищі, які доведені до рівня потенціалу практичної реалізації; наявність інформаційно-комунікаційної інфраструктури; оптимальне бюрократичне та правове поле тощо); потенційних учасників (суб'єкти – генератори ідей, розробники та вдосконалювачі інновацій, їх реалізатори; суб'єкти фінансування інновацій; споживачі інновацій; середовище просування та популяризації новітніх ідей); способи координації та взаємодії (створення технічних і комунікаційних передумов; корпоративна та мережева взаємодія; залучення наукового сегмента та громади); методи сприяння (ініціативність органів місцевого самоврядування та державної влади у сфері пошуку партнерів та інвесторів для підприємств-інноваторів; часткове або бюджетне фінансування проєктів; протекціонізм і стимулювання інноваційної підприємницької діяльності; формулювання стратегій розвитку тощо) [1, с. 59]. Отже, зазначені особливості процесу створення та розвитку регіональної інноваційної системи є загально характерними і для розбудови національної інноваційної екосистеми та кожній з її підсистем.

Метою статті є дослідження актуальних правових питань забезпечення системності правової регламентації функціонування інноваційної інфраструктури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми правового забезпечення та удосконалення функціонування національної інноваційної інфраструктури та її елементів досліджувалися багатьма науковцями. С. В. Глібоко [2] розглядав питання щодо правового забезпечення стратегії інноваційного процесу на основі організації функціонування інноваційної інфраструктури, в тому числі особливості інфраструктурного забезпечення інноваційного процесу. О. В. Розгон було проведено дослідження механізму трансферу технологій і його реалізації в інноваційному процесі [3]. Питання правового регулювання публічних закупівель як засобу державного регулювання, спрямованого на стимулювання інноваційної діяльності у Європейському Союзі розглядалися у наукових працях В. А. Чубенко [4].

Серед іноземного досвіду провадження наукових досліджень щодо проблем забезпечення системності правової регламентації функціонування складових інноваційної системи слід виокремити наукову пра-

цю авторів М. Uriona, S. Grobbelaar, що присвячена аналізу інноваційної політики через моделювання системної динаміки [5]. Так, автори дійшли висновку щодо існування чотирьох основних сфер політики функціонування інноваційної системи, де застосовується модель системної динаміки, це: (1) політика науково-дослідних розробок (R&D policies), (2) політика розповсюдження (дифузії) інновацій (innovation diffusion policies), (3) політика науки і технологій (science and technology policies) і (4) політика регіональної агломерації (regional agglomeration policies).

До того ж інтерес складає дослідження ролі системного регіонального інноваційного підходу в сучасній регіональній політиці у статті авторів В. Т. Asheim, A. Isaksen, M. Trippel [6], які підкреслили важливість сприяння динаміці регіональної інноваційної системи (RIS/PIC), тобто реконфігурації регіональних організаційних та інституційних структур підтримки та визначили, що напрям, орієнтований на PIC, бере свій початок на системному рівні, відповідні суб'єкти адаптують PIC, щоб краще відповідати реальним або припущеним потребам можливих нових галузей, технологій, бізнес-моделей тощо, зокрема, прикладами агенції системного рівня, на думку авторів зазначеного дослідження, є створення нових організацій, які сприяють комерціалізації дослідницьких ідей.

Втім, незважаючи на існування достатньої кількості досліджень проблематики функціонування інноваційної екосистеми та її складових, питання забезпечення системності правової регламентації функціонування інноваційної інфраструктури потребують додаткових наукових пошуків з врахуванням умов триваючого воєнного стану та глобальних викликів сьогодення.

Виклад основного матеріалу. Сучасні виклики та динаміка глобальних ринків вимагають вивчення закономірностей та тенденцій інноваційного розвитку, щоб ефективно адаптувати економіку країни до мінливих вимог сьогодення [7]. Правове забезпечення національної інноваційної екосистеми повинно мати дієві засоби підтримки та стимулювання провадження інноваційної діяльності і відповідного інфраструктурного забезпечення інноваційного процесу з врахуванням сучасних викликів та загально визначених стратегічних орієнтирів держави в цієї сфері, водночас побудова ефективної інноваційної політики також повинна відбуватися за принципом адаптивного формування з урахуванням реальних потреб нормативного регулювання, актуального стану інноваційного розвитку, необхідності забезпечення ефективної взаємодії між усіма суб'єктами інноваційної інфраструктури та складовими національної інноваційної системи [8, с. 10].

Відповідно до частини 1 статті 6 Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV (в редакції від 31.03.2023) [9]: державне регулювання інноваційної діяльності здійснюється шляхом: визначення і підтримки пріоритетних напрямів інноваційної діяльності; формування і реалізації державних, галузевих, регіональних і місцевих інноваційних програм; створення нормативно-правової бази та економічних механізмів для підтримки і стимулювання інноваційної діяльності; захисту прав та інтересів суб'єктів інноваційної діяльності; фінансової підтримки виконання інноваційних проектів; стимулювання комерційних банків та інших фінансово-кредитних установ, що кредитують виконання інноваційних проектів; встановлення пільгового оподаткування суб'єктів інноваційної діяльності; підтримки функціонування і розвитку сучасної інноваційної інфраструктури. Отже перелічені шляхи регулювання інноваційної діяльності мають комплексний характер та повинні бути забезпечені дієвими механізмами реалізації. Тому, ключовою ціллю інноваційної політики має бути створення комплексу системних заходів щодо правового забезпечення ефективного функціонування суб'єктів інноваційної інфраструктури. При цьому необхідність застосування системного підходу до регулювання підсистем національної інноваційної інфраструктури також охоплює питання системного прогнозування та стратегічного планування розвитку сфери інноваційної діяльності.

Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р [10] визначає, що наразі відсутній документ, який є крос-секторальним, тобто таким, що спрямований одночасно на розвиток інноваційної діяльності в усіх сферах економіки, який забезпечуватиме системність таких заходів та спрямований на розвиток як технологічних, так і соціальних інновацій в різних сферах, створення високих технологій та їх впровадження. Незважаючи на те, що зазначена Стратегія розвитку інноваційної діяльності на період до 2030 року наразі є чинною, її зміст не враховує сучасних глобальних змін та викликів, її реалізація обмежується лише Планом заходів на 2021-2023 роки, який затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2021 р. № 1687-р [11]. До того ж наразі фактично відсутній концептуальний документ системного прогнозування вищого рівню щодо розвитку сфери розвитку інноваційної діяльності.

Слід погодитися, що лише після проведення аналізу середовища функціонування та визначення перспективних напрямів розвитку доцільно розпочинати реалізацію комплексних системних заходів по їх забезпеченню, при цьому, ефективність інноваційних

заходів залежить від рівня їх регулювання, яке повинно бути системним і збалансованим [12, с. 140].

Правильно визначено, що різні законодавчі та підзаконні акти у сфері розвитку інноваційної інфраструктури є недостатньо послідовні та змістовно зв'язані, для переважної більшості елементів інноваційної інфраструктури не визначено як змістове наповнення, так і порядок створення, особливості діяльності, механізми державного регулювання тощо, також, серед основних проблем розвитку інноваційної інфраструктури можна виділити:

- у нормативно-правових актах України чітко не визначено всіх елементів ринкової інноваційної інфраструктури;

- відсутні норми чинного законодавства, зокрема в частині визначення ефективних форм стимулювання залучення інвестицій, необхідних для упровадження нових форм інноваційної інфраструктури;

- не опрацьовано механізму договірно-правових відносин стосовно регулювання питань використання земельних ділянок державної та комунальної власності, на яких можна створити нові форми інноваційної інфраструктури;

- не визначено чіткого переліку видів діяльності, які доцільно впроваджувати за допомогою нових форм інноваційної інфраструктури;

- відсутні дієві механізми в сфері передавання інноваційних продуктів і технологій вітчизняним промисловим підприємствам;

- не сформовано системи стимулів щодо підтримки інноваційно-інвестиційної діяльності, активізації залучення інвестицій для розвитку інноваційної інфраструктури, зокрема на основі використання моделі державно-приватного партнерства [13].

Отже, нормативно-правове забезпечення інноваційної інфраструктури повинно мати системний характер із врахуванням особливостей провадження інноваційної діяльності в умовах воєнного стану та невідкладності процесів інтеграції України в європейський політичний, економічний, безпековий, правовий простір та наближення набуття членства України в Європейському Союзі.

Інноваційна діяльність в умовах воєнного часу характеризується певними особливостями і потребує, в першу чергу, вираженої державної політики, націленої на конкретні заходи підтримки та інвестування в інноваційні проекти, особливо в пріоритетних сферах, це потребує чіткої інноваційної стратегії, спрямованої на модернізацію виробництва та формування венчурної індустрії, при чому виклики і загрози сьогодення вимагають невідкладних заходів у напрямку збереження інтелектуального потенціалу нації як потужного джерела інноваційно-технологічного прориву, а саме: державного контролю в сфері формування інноваційного потенціалу; створення

умов для розвитку інноваційного підприємництва; дієвого механізму захисту інтелектуальної власності; активної ролі держави в якості замовника та посередника між НДДКР і приватним бізнесом; формування вітчизняного ринку інновацій та експорту технологій в умовах відкритої економіки, що дозволить пришвидшити процес запровадження світових принципів розвитку й управління інноваціями у вітчизняну практику; контроль інноваційних розробок на макро- та мікро рівнях; створення наукової бази інноваційних технологій через підвищення рівня підготовки кваліфікованих кадрів; налагодження партнерських стосунків між державою та приватним сектором в контексті формування стратегії інноваційного розвитку, створення сприятливого клімату і контролю за діяльністю підприємств, які реалізують інноваційні проєкти [14].

Таким чином, забезпечення системності правової регламентації діяльності суб'єктів інноваційної інфраструктури є ключовим завданням щодо створення сприятливого середовища розвитку інновацій, для досягнення цієї мети необхідно впроваджувати та розробляти відповідні законодавчі механізми. До того ж забезпечення системності правового регулювання інноваційної діяльності вимагає комплексного підходу та вдосконалення норм чинного законодавства з урахуванням вимог сучасного ринку інновацій та необхідності прискорення євроінтеграційних процесів.

Інноваційна інфраструктура повинна охоплювати усі ланки інноваційного процесу (освіту-наукову та науково-технічну діяльність – виробництво – споживання), їй повинні бути притаманні такі властивості: 1. Поширеність у всіх регіонах, що дасть змогу виконувати на місцях завдання функціонально повного інноваційного циклу: від розробки іннова-

ційної пропозиції, маркетингу і технікоекономічного обґрунтування до впровадження та комерціалізацію новачій. 2. Універсальність та гнучкість, що сприяють реалізації інновацій у будь-якій сфері діяльності та адаптивність до швидких змін у розвитку як науки і техніки, так і ринкового середовища. 3. Інформаційна, кадрова та фінансова забезпеченість усіх ланок інноваційної діяльності [15, с. 166].

Висновки. На підставі аналізу питань щодо стану нормативної регламентації функціонування інноваційної інфраструктури, доцільно зробити висновок, що основними недоліками у регулюванні зазначеної сфери є: безсистемність правового регулювання розвитку інноваційної інфраструктури; відсутність цілеспрямованої та послідовної державної інноваційної політики, узгодженої із регіональними напрямками інноваційного розвитку; відсутність ефективного системного прогнозування та стратегічного планування розвитку сфери інноваційної діяльності; недостатня нормативно-правова урегульованість питань розвитку інноваційної інфраструктури (в тому числі декларативний характер інноваційного законодавства та його неузгодженість із документами стратегічного планування); відсутність дієвих механізмів державної підтримки та стимулювання інноваційної інфраструктури тощо. Вирішення зазначених проблем вимагає вдосконалення державної інноваційної політики щодо підтримки та розвитку інноваційної інфраструктури, формування цілісної системи прогнозних і програмних документів інноваційного розвитку країни на підставі комплексного всебічного аналізу поточного стану сфери інновацій та з урахуванням впливу зовнішніх та внутрішніх факторів і очікуваних тенденцій зміни впливу цих факторів у довгостроковій перспективі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Коберник А. О. Регіональні інноваційні екосистеми в Україні. *БізнесІнформ*. 2021. №7. С. 56–61. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-56-61>.
2. Глібка С. В., Подрез-Ряполова І. В. Правове забезпечення стратегії інноваційного процесу на основі організації функціонування інноваційної інфраструктури. *Правове забезпечення інноваційного процесу в умовах адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: монографія* / [С. В. Глібка, О. В. Розгон, Ю. В. Георгієвський та ін.]; за ред. С. В. Глібка, О. В. Розгон. Харків: НДІ прав. забезп. інновац. розвитку НАПрН України, 2022. 290 с. С. 7–49. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2023/03/monografiya_lyutij2023_compressed.pdf
3. Розгон О. В. Механізм трансферу технологій і його реалізація в інноваційному процесі. *Право та інновації*. 2022. № 1 (37). С. 22–30. DOI: 10.37772/2518-1718-2022-1(37)-3.
4. Чубенко В. А. Публічні закупівлі в системі створення умов для розвитку глибокотехнологічних інновацій в Україні. *Право та інновації*. 2024. № 1 (45). С. 26–31. DOI: 10.37772/2518-1718-2024-1(45)-3.
5. Uriona M., Grobbelaar S. Innovation system policy analysis through system dynamics modelling: A systematic review. *Science and Public Policy*. Volume 46, Issue 1. 2019. P. 28–44. DOI: <https://doi.org/10.1093/scipol/scy034>.
6. Asheim B. T., Isaksen A. & Trippel M. The role of the Regional Innovation System approach in contemporary regional policy: is it still relevant in a globalised world?. In *Regions and innovation policies in Europe*. 2020. pp. 12–29. Edward Elgar Publishing.

7. Ковальчук В. М. Аналіз тенденцій інноваційного розвитку національної економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 58. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-33>.
8. Подрез-Ряполова І. В. Правове забезпечення системності інфраструктурної підтримки інноваційної діяльності в умовах євроінтеграційних процесів. *Право та інновації*. 2023. № 3 (43). С. 7–12. DOI: 10.37772/2518-1718-2023-3(43)-1.
9. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
10. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: схвал. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>.
11. План заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: затв. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2021 р. № 1687-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1687-2021-%D1%80#Text>.
12. Іжевський П., Потапова Н. Формування інвестиційного механізму забезпечення інноваційного розвитку суб'єкта господарювання. *Modeling the development of the economic systems*. 2023. № 1. С. 139–145. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-7-20>.
13. Мусійовська О. Б., Гудзь О. І. Законодавче забезпечення формування та розвитку інноваційної інфраструктури. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: виклики постіндустріальної економіки», Львів, 18–19 травня 2017 р. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 997 с. С. 320–321. URL: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/9/17/paragraphs/814/tezydopovideyivmnpk.pdf>.
14. Пермінова С. О., Ситник Н. І., Чупріна М. О. Інноваційна діяльність в Україні в період воєнної агресії: тенденції та перспективи. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-62>.
15. Тищенко А. М. Розвиток інноваційної інфраструктури країн Європи. *Регіональна економіка та управління*. 2017. №5 (18). 164–168. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/710467.pdf>.

REFERENCES

1. Kobernyk, A. O. (2021). Regional innovation ecosystems in Ukraine. *Biznes Inform*, (7), 56–61. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-56-61>.
2. Hlibko, S. V., & Podrez-Riapolova, I. V. (2022). Legal support of the innovation process strategy based on the organization of the functioning of innovation infrastructure. In S. V. Hlibko & O. V. Rozhon (Eds.), *Legal support of the innovation process in the conditions of adaptation of Ukrainian legislation to the legislation of the European Union* (pp. 7–49). Kharkiv: Naukovo-doslidnyi instytut pravovoho zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku NAPRN Ukrainy. Retrieved from: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2023/03/monografiya_lyutij2023_compressed.pdf
3. Rozhon, O. V. (2022). Mechanism of technology transfer and its implementation in the innovation process. *Pravo ta innovatsii*, 1(37), 22–30. DOI: 10.37772/2518-1718-2022-1(37)-3.
4. Chubenko, V. A. (2024). Public procurement in the system of creating conditions for the development of deep-tech innovations in Ukraine. *Pravo ta innovatsii*, 1(45), 26–31. DOI: 10.37772/2518-1718-2024-1(45)-3.
5. Uriona, M., & Grobbelaar, S. (2019). Innovation system policy analysis through system dynamics modelling: A systematic review. *Science and Public Policy*, 46(1), 28–44. DOI: <https://doi.org/10.1093/scipol/scy034>.
6. Asheim, B. T., Isaksen, A., & Trippl, M. (2020). The role of the Regional Innovation System approach in contemporary regional policy: Is it still relevant in a globalised world? In *Regions and innovation policies in Europe* (pp. 12–29). Edward Elgar Publishing.
7. Kovalchuk, V. M. (2023). Analysis of trends in the innovative development of the national economy. *Ekonomika ta suspilstvo*, 58. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-33>.
8. Podrez-Riapolova, I. V. (2023). Legal support of the systematic infrastructure support of innovation activity in the conditions of European integration processes. *Pravo ta innovatsii*, 3(43), 7–12. DOI: 10.37772/2518-1718-2023-3(43)-1.
9. On Innovation Activity: Law of Ukraine, No. 40-IV (2002, July 4). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
10. Strategy for the Development of the Sphere of Innovation Activity for the Period up to 2030: Approved by the Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine, No. 526-p (2019, July 10). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>.

11. Action Plan for 2021–2023 for the Implementation of the Strategy for the Development of the Sphere of Innovation Activity for the Period up to 2030: Approved by the Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine, No. 1687-p. (2021, December 9). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1687-2021-%D1%80#Text>.
12. Izhevskiy, P., & Potapov, A. N. (2023). Formation of the investment mechanism for ensuring innovative development of an economic entity. *Modeling the Development of the Economic Systems, 1*, 139–145. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-7-20>.
13. Musiiivska, O. B., & Hudz, O. I. (2017). Legislative support for the formation and development of innovation infrastructure. *Problems of the Formation and Development of Innovation Infrastructure: Challenges of the Post-Industrial Economy: Proceedings of the IV International Scientific and Practical Conference* (pp. 320–321). Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi Politekhniky. Retrieved from: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/9/17/paragraphs/814/tezydopovideyivmnpk.pdf>.
14. Perminova, S. O., Sytnyk, N. I., & Chupryna, M. O. (2024). Innovation activity in Ukraine during the period of military aggression: Trends and prospects. *Ekonomika ta suspilstvo, 59*. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-62>.
15. Tyshchenko, A. M. (2017). Development of innovation infrastructure in European countries. *Rehionalna ekonomika ta upravlinnia, 5*(18), 164–168. Retrieved from: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/710467.pdf>.

PODREZ-RIAPOLOVA IRYNA

PhD in Law, Head of the scientific department of legal support of innovation activities of Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovate Development of the NALS of Ukraine

PROBLEMS OF ENSURING THE SYSTEMATIC LEGAL REGULATION OF THE FUNCTIONING OF THE INNOVATIVE INFRASTRUCTURE

Problem setting. In the conditions of martial law, the problems of rebuilding the national innovative economy and legal regulation of the activities of innovative infrastructure entities are of primary importance for ensuring national security and adapting to new challenges. Effective legal regulation of the functioning of innovation infrastructure entities using a systemic approach is able to ensure the proper level of development and functioning of the national innovation ecosystem and all its subsystems, including regional ones. However, at present, the state innovation policy and regional innovation policy do not have an effective relationship and an effective mechanism for supporting the activities of innovation infrastructure entities.

Analysis of recent researches and publications. Problems of legal support and improvement of the functioning of the national innovation infrastructure and its elements have been studied by many scientists. S. V. Hlibko considered the issue of legal support for the strategy of the innovation process based on the organization of the functioning of the innovation infrastructure, including the features of the infrastructure support for the innovation process. O. V. Rozghon investigated the mechanism of technology transfer and its implementation in the innovation process. The issues of legal regulation of public procurement as a means of state regulation aimed at stimulating innovative activity in the European Union were considered in the scientific works of V. A. Chubenko.

Purpose of research is to study the topical legal issues of ensuring the systematic legal regulation of the functioning of innovation infrastructure.

Article's main body. The legal support of the national innovation ecosystem should have effective means of supporting and stimulating the implementation of innovative activities and the corresponding infrastructural support of the innovation process, taking into account modern challenges and generally defined strategic orientations of the state in this area, at the same time, the construction of an effective innovation policy should also take place according to the principle of adaptive formation, taking into account real the needs of regulatory regulation, the current state of innovation development, the need to ensure effective interaction between all subjects of the innovation infrastructure and components of the national innovation system. It has been correctly determined that various legislative and by-laws in the field of innovative infrastructure development are insufficiently consistent and meaningfully connected, for the vast majority of elements of innovative infrastructure, both the content and the order of creation, specifics of activity, mechanisms of state regulation, etc. have not been defined. Therefore, the regulatory and legal provision of innovative infrastructure should be of a sys-

temic nature, taking into account the peculiarities of carrying out innovative activities in the conditions of martial law and the urgency of the processes of Ukraine's integration into the European political, economic, security, and legal space and the approaching acquisition of Ukraine's membership in the European Union. Thus, ensuring the systematic legal regulation of the activities of innovation infrastructure entities is a key task in creating a favorable environment for the development of innovations; to achieve this goal, it is necessary to implement complex approaches and develop appropriate legislative mechanisms. In addition, ensuring the system of legal regulation of innovative activity requires a comprehensive approach and improvement of current legislation, taking into account the requirements of the modern innovation market and the need to accelerate European integration processes.

Conclusions and prospects for the development. Based on the analysis of issues regarding the state of regulatory regulation of the functioning of innovative infrastructure, it is reasonable to conclude that the main shortcomings in the regulation of the specified area are: unsystematic legal regulation of the development of innovative infrastructure; lack of a purposeful and consistent state innovation policy coordinated with regional directions of innovation development; lack of effective systematic forecasting and strategic planning of the development of the sphere of innovative activity; insufficient regulatory and legal settlement of issues of innovation infrastructure development (including the declarative nature of innovation legislation and its inconsistency with strategic planning documents); lack of effective mechanisms for state support and stimulation of innovative infrastructure, etc. The solution of the mentioned problems requires the improvement of the state innovation policy regarding the support and development of the innovation infrastructure, the formation of a complete system of forecast and program documents of the country's innovation development based on a comprehensive analysis of the situation, taking into account the influence of external and internal factors and the expected trends of changes in the influence of these factors in the long term.

Key words: innovation activity, innovation infrastructure, innovation process, national innovation ecosystem, systemicity.

За ДСТУ 8302:2015 цю статтю слід цитувати:

Подрез-Ряполова І. В. Проблеми забезпечення системності правової регламентації функціонування інноваційної інфраструктури. *Право та інновації*. 2024. № 3 (47). С. 7–13.